

Protokół Kasprzycki-Gamelin, 19 maja 1939 r., Paryż

Tajne rokowanie francusko-polskie. Protokół końcowy wspólnych polsko-francuskich rozmów sztabowych, którym przewodniczyli: ze strony polskiej generał dywizji Tadeusz Kasprzycki, minister spraw wojskowych, ze strony francuskiej generał Maurice Gamelin, szef Sztabu Generalnego.

Francuskie i polskie Dowództwa Naczelne, działając w ramach decyzji powziętych przez oba rządy, po:

- a) zapoznaniu się ze swoimi punktami widzenia na niemieckie siły i możliwości strategiczne;
- b) wymianie informacji o siłach Wojska Polskiego i Armii Francuskiej oraz ich możliwościach w zakresie mobilizacji i koncentracji, ustaliły co następuje:

I. W wypadku agresji niemieckiej przeciwko Polsce lub w wypadku zagrożenia żywotnych interesów Polski w Gdańsku, co wywołałoby zbrojną akcję Polski, Francuskie Siły Zbrojne rozpoczną automatycznie działania w sposób następujący:

1. Francja podejmie natychmiast działania powietrzne zgodne z uprzednio ustalonym planem.
2. Gdy tylko część sił francuskich będzie gotowa (około trzeciego dnia I⁺) Francja stopniowo przystąpi do działań ofensywnych o ograniczonych celach.
3. Gdy tylko zaznaczy się główny wysiłek niemiecki przeciw Polsce, Francja głównymi siłami rozpocznie działania ofensywne przeciwko Niemcom (poczynając od piętnastego dnia I⁺).

II. W pierwszej fazie wojny Polska zaangażuje całość swych sił w działaniach obronnych przeciwko Niemcom, przechodząc do działań ofensywnych, gdy tylko okoliczności pozwolą, na ogólnych warunkach uzgodnionych przez oba Dowództwa.

III. Na odwrót, jeśli gros sił niemieckich zaatakuje Francję, w szczególności przez Belgię lub Szwajcarię, co pociągnie za sobą wszczęcie działań zbrojnych przez armię francuską, Wojsko Polskie będzie dokładać wszelkich starań, by związać możliwie największą część sił niemieckich, na ogólnych warunkach uzgodnionych przez oba Dowództwa.

IV. Aby wzmocnić uzbrojenie i wyposażenie Polskich Sił Zbrojnych, oba Dowództwa naczelne uznają za konieczne we wspólnym interesie natychmiastowe przyjscie przez Francję z pomocą materiałową i finansową rządowi polskiemu. Pomoc ta pozwoli wydatnie zwiększyć siły Wojska Polskiego i rozwinąć w Polsce przemysł wojenny, tak na potrzeby Wojska Polskiego, jak i na potrzeby jego sojuszników na wschodnim teatrze działań wojennych.

V. Oba Dowództwa Naczelne uważają za niezbędne kontynuowanie bardziej szczegółowych rokowań, mających na celu rozpracowanie wytycznych zawartych w niniejszym protokole.

(podpisano): Kasprzycki

(podpisano): Gamelin